

Wim (85) en Anny (87) de Vries zijn 61 jaar getrouwd. Wim hoorde pas drie jaar geleden dat hij vermoedelijk autisme heeft. Sindsdien komen ze regelmatig naar gespreksgroepen van de NVA. Voor Wim is er niet veel veranderd, voor Anny des te meer.

Wim en Anny wilden om privacyredenen niet met hun echte naam worden genoemd, de mensen op de foto zijn modellen.

‘Nu begrijp ik dat hij zo gebakken is’

‘Aan het eind van de dag moeten de piepers toch geschild, met of zonder diagnose,’ zegt Wim schouderophalend. Voor Anny is het daarentegen een enorme opluchting. ‘Het ligt dus toch niet aan mij. Hij is af en toe een raadsel voor me. Nu kan ik het beter hebben als hij strak voor zich uitkijkt of niet om grapjes lacht. Nu begrijp ik dat hij zo gebakken is. Daardoor voel ik me minder alleen.’

Wim en Anny kregen samen vijf kinderen. Gaf dat niet heel veel prikkels, zo’n groot huishouden? ‘Nee hoor,’ zegt Wim. ‘Anny deed het huishouden en de kinderen en ik werkte als leraar Duits.’

‘Nou, toen de derde werd geboren was je anders een hele dag weg om geboorteaangifte te doen,’ herinnert Anny zich. ‘Dat vond de verloskundige nog zo opmerkelijk!’

In zijn werk had Wim geen last van zijn autisme. ‘Er waren weleens wat strubbelingen, maar dat heb je in iedere baan. Ik gaf soms wel 44 uur per week les, ook op de avondschool. Maar het was misschien ook wel een andere tijd. Als leraar was je nog de baas.’ Ook Anny ging het onderwijs in, nadat ze op haar 45^e Nederlands was gaan studeren. Na haar pensionering volgde een studie culturele wetenschappen. Haar afstudeerscriptie over een vrouwelijke fabrieksdirecteur eind 19^e eeuw mondde uit in een boek. Verder ging Anny veel wandelen; met vriendinnen, met Wim en alleen. Van de

Noordkaap in Noorwegen naar Spanje en Gibraltar, met een rugzak van twintig kilo. ‘Ik deed ieder jaar een stukje en onderweg kampeerde ik. Ik kwam onderweg allerlei mensen tegen, heel leuk,’ vertelt Anny. ‘En nu schrijft ze het op in een verslag,’ zegt Wim trots, terwijl hij een ingelijste foto van Anny met rugzak laat zien.

Tegenwoordig is ze slecht ter been. Het echtpaar woont zelfstandig in een ruim huis met een grote tuin, die Wim bijhoudt. Hij bestelt de boodschappen online en helpt met koken. Ook zet hij wandeltochten uit voor de plaatselijke VVV, is hij gids en vertelt hij historische verhalen. Twee keer per week gaat hij tennissen. Anny: ‘Daarvan komt hij altijd iets beter thuis, dan is hij iets positiever.’

‘We hadden heel veel ruzie, geen therapie hielp. We waren al een tijdje bij een psycholoog die Asperger vermoedde. Zo kwamen we in een diagnosetraject terecht,’ vertelt Anny. ‘Daarbij vroegen ze bijvoorbeeld hoe ik op school was,’ vervolgt Wim. ‘Lastig om dat achteraf te zeggen. In het laatste jaar van de oorlog had je geen lagere school, dan zwierf je rond en wist niemand waar je was. Ik was wel een brave jongen.’

Voorafgaand aan het interview heeft Wim nog meegelopen met een autismebelevingswandeling. ‘Hoe was het?’ vraagt Anny hem. ‘Nou, we hebben nog geen twee kilometer gelopen. Maar ik herkende toch wel wat dingen.’ - ‘Wat fijn! Wat dan?’ wil Anny weten. ‘Ja, dat weet ik nou niet meer hoor.’

Het stel heeft veel baat bij de gespreksgroepen van de NVA. Anny: ‘Ik had zelf al gemerkt dat ik beter maar één vraag tegelijk kan stellen. Toch zijn dat soort tips handig. Het geeft herkenning en het is fijn om open en eerlijk te kunnen praten.’